

คู่มือการฝึกอบรม

หัวข้อ

ความปลอดภัยในการทำงานช่างเย็บจักร

จัดทำโดย อ.สิรินภััส บรรจบ
ครูฝึกฝีมือแรงงาน ช2

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การฝึกเตรียมเข้าทำงาน			หน้า
		หน่วยการฝึก : ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม(ผ้า)			๒
	เรื่อง กฎระเบียบ วินัยและข้อบังคับในการ ปฏิบัติงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน			
		งานย่อยที่	เวลา	ชั่วโมง	
<p>กฎระเบียบที่สำคัญเพื่อสภาพการทำงานที่ปลอดภัย</p> <p>หลักความปลอดภัยในการทำงานที่ควรจะอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกทุกคนได้ยึดถือไว้เป็นหลักปฏิบัติมีดังนี้ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ต้องมีสติ และความละเอียดรอบคอบในการทำงานทุกครั้ง ๒. ก่อนลงมือเย็บจักร ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของชิ้นส่วนที่สำคัญๆ ของจักรอุตสาหกรรมก่อนเดินเครื่องทุกครั้งโดยเฉพาะชิ้นส่วนที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น ระบบสายพาน ระบบสายไฟ ระบบน้ำมันหล่อลื่นที่ไม่ถูกต้อง ฝาครอบระบบหมุนของเครื่องจักรซึ่งหลวมหรือชำรุด เช่นมอเตอร์ไฟฟ้า ล้อสำหรับส่งถ่ายกำลัง เป็นต้น ๓. ก่อนลงมือปฏิบัติงาน ตรวจสอบรอบบริเวณทำงานให้เรียบร้อย พื้นที่บริเวณติดตั้งจักรอุตสาหกรรมต้องแข็งแรงเพราะจักรอุตสาหกรรมที่สั่นคลอนจะทำให้ชิ้นงานเสียหายและเกิดอันตรายได้ ๔. เลือกใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงานต่างๆ ให้ถูกกับประเภทของงาน ๕. ในขณะที่ทำงาน จะต้องไม่หยอกล้อหรือเล่นกัน เพราะจะเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ๖. ชุดปฏิบัติงานต้องรัดกุมไม่หลวมรุ่มร่าม และจะต้องเก็บชายเสื้อไว้ในกางเกง ๗. ไม่ไว้ผมยาวเกินไป หรือสวมสร้อยคอขณะปฏิบัติงาน เพราะอาจทำให้เส้นผมหรือสร้อยคอถูกส่วนหมุนของจักรอุตสาหกรรมดึงเข้าไปทำให้เป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ดังนั้นอาจจะต้องสวมหมวกคลุมผมตลอดเวลาการทำงาน ๘. ห้ามนำเครื่องดื่ม หรืออาหารมารับประทานภายในห้องเย็บ เนื่องจากน้ำอาจหกหรือมอเตอร์หรือขาเหยียบ อาจทำให้เกิดไฟฟ้าดูดผู้เข้ารับการฝึกได้ <p>ประเภทของอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั่วไปในสภาพแวดล้อมการทำงาน</p> <p>อุบัติเหตุ หมายถึง “เหตุที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด” เมื่อเกิดขึ้นแล้วมีผลกระทบต่อการทำงาน ต่อผลผลิต อาจทำให้สูญเสียทรัพย์สิน หรืออาจทำให้ผู้ประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บ หรือพิการ หรือถึงขั้นเสียชีวิตได้</p> <p>อุบัติเหตุ อาจแบ่งตามประเภทได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ชนหรือกระแทก เช่น ถูรถเข็นชน หรือโดนกระแทก ฯลฯ ๒. ของตกจากที่สูง เช่น พนักงานโยนของลงมาโดยไม่มีเครื่องกันข้างล่างไม่เห็นคนอื่นผ่านมา ฯลฯ ๓. สิ้นหกล้ม เช่น ในการขึ้นลงบันไดอาจลื่นหกล้มได้ หรือในโรงงานบางแห่งมีสารเคมีหกอยู่อาจทำให้ลื่นหกล้มได้ ๔. ถูกหนีบ เช่น ประตูหนีบมือ หรือเฟืองของเครื่องจักรหนีบมือ ๕. ถูกดึง เช่น เช่น ลูกกลิ้งยางสำหรับบีบกระดาษดึงสาบเสื้อ หรือแขนของพนักงานเข้าไป ๖. ถูกทับ เช่น ของที่กองอยู่โคนลงมาทับพนักงาน ๗. สัมผัสกับ ไฟฟ้า สารเคมี ความร้อน ความเย็นจัด เสียง รังสี ของมีคม เช่น ถูกไฟฟ้าช็อต ถูกสารเคมีทำให้พุพอง ถูกความร้อนทำให้พุพองเช่นกัน ถูกความเย็นจัดทำให้ผิวหนังชา หรือเซลล์บริเวณนั้นตาย เสียงดังเกินไปทำให้หูหนวก ถูกรังสีอาจทำให้พุพอง เมื่อสัมผัสกับของมีคม อาจทำให้เลือดออก เช่น โคนมีดบาด กรรไกรแทง 					

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การฝึกเตรียมเข้าทำงาน		หน้า ๓
		หน่วยการฝึก : ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม(ผ้า)		
	เรื่อง กฎระเบียบ วินัย และข้อบังคับในการ ปฏิบัติงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		งานย่อยที่
<p>อุบัติเหตุอาจมีความรุนแรงจัดตามลำดับได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อุบัติเหตุที่ไม่ก่อความเสียหาย หรือไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บ ๒. อุบัติเหตุก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งของ หรือทรัพย์สิน ๓. อุบัติเหตุที่ทำให้มีผู้บาดเจ็บ ๔. อุบัติเหตุที่ทำให้มีผู้ถึงแก่ความตาย 				

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การฝึกเตรียมเข้าทำงาน	หน้า	
		หน่วยการฝึก : ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม (ผ้า)	๔	
	เรื่อง กฎระเบียบ วินัย และข้อบังคับในการ ปฏิบัติงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		
		งานย่อยที่	เวลา	ชั่วโมง

คำ และ ความหมายของคำที่ใช้ในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงาน	
คำ	คำนิยาม
อุบัติเหตุ	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดคิดเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน เป็นอันตรายแก่ร่างกาย และจิตใจ อาจทำให้สูญเสียชีวิตได้
ปลอดภัย	ปราศจากภัย หรือไม่มีภัย ไม่มีอันตราย
ความปลอดภัยในการทำงาน	การทำงานที่ปราศจากอุบัติเหตุ หรือไม่มีสาเหตุให้เกิดภัย หรืออันตรายทั้งในระหว่างการทำงาน และ/หรือในภายหลัง
การปฐมพยาบาล	การปฏิบัติขั้นต้นยามฉุกเฉินตามวิธีแพทย์ก่อนลงมือรักษาพยาบาล
อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล	อุปกรณ์ที่บุคคลสวมใส่เพื่อป้องกันอันตรายสำหรับตนเอง เช่นหมวกนิรภัย ถุงมือ หน้ากากกันสารพิษ เป็นต้น
การประสบอันตราย (ในเรื่องการคุ้มครองแรงงาน)	การที่ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง หรือป้องกันรักษาประโยชน์ให้แก่ นายจ้าง
อุบัติเหตุจากการทำงาน	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญไม่ได้คาดคิด และไม่ได้ควบคุมไว้ก่อน ในที่ทำงาน มีผลทำให้บุคคลเกิดการบาดเจ็บ พิการ หรือเสียชีวิต และอาจทำให้ทรัพย์สินเสียหาย
โรคจากการทำงานหรือโรคจากการประกอบอาชีพ	การเจ็บป่วยของผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้ใช้แรงงานที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการทำงานในสถานที่ทำงาน

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การฝึกเตรียมเข้าทำงาน		หน้า
		หน่วยการฝึก : ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม(ผ้า)		๕
	เรื่อง สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		
		งานย่อยที่	เวลา	ชั่วโมง
<p>ความปลอดภัยในการใช้จักรและอุปกรณ์</p> <p>เครื่องจักรกลต่าง ๆ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อกระบวนการผลิต ทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดเป็นรูปร่างและสามารถส่งขายได้ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ที่ใช้ในโรงงาน แบ่งได้หลายๆ แบบ และอันตรายที่เกิดจากเครื่องจักรและอุปกรณ์แบ่งได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> อันตรายจากเครื่องเย็บผ้า ได้แก่ จักรอุตสาหกรรมเข็มเดี่ยว จักรพั่นริม จักรซิกแซกรั้งกระดุม เครื่องจักรแต่ละชนิดใช้กระแสไฟฟ้าในการปฏิบัติงานอาจก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น ไฟฟ้ารั่ว หรือในขณะที่เย็บผ้าเข็มจักรปักมือ เป็นต้น อันตรายจากเตารีดรีดผ้า ในขณะที่ปฏิบัติงาน เช่น ไฟฟ้ารั่ว สายไฟชำรุด ปลั๊กไฟเสื่อมคุณภาพ เป็นต้น อันตรายจากของมีคม เช่น กรรไกรตัดผ้า กรรไกรตัดกระดาษ ในขณะที่ปฏิบัติงาน เช่นกรรไกรร่วงใส่เท้า เป็นต้น อันตรายจากเข็มหมุด เข็มจักรเย็บผ้า ในขณะที่ปฏิบัติงาน เช่น เข็มตกลงบนพื้น อันตรายมักเกิดจากการเดินเท้าเปล่าเหยียบพื้น เป็นต้น <p>สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> ประมาทเลินเล่อ แต่งกายไม่เรียบร้อยและรัดกุม พูดคุยกันหรือผลอเลอในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ รับประทานยาระงับประสาท ยาแก้หวัด แต่งกายไม่เรียบร้อยและไม่รัดกุม <p>การเตรียมความพร้อมก่อนลงมือปฏิบัติงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายต้องแต่งกายให้เรียบร้อยและรัดกุม ต้องสวมรองเท้าในขณะที่เย็บจักร หมัดต้องผูกมัดให้เรียบร้อย เพราะอาจทำให้สายพานพันผมเข้าไปด้วย ตรวจสอบสภาพเครื่องจักรให้ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ เช่น ปลั๊กไฟฟ้า สายไฟฟ้า ต้องไม่ชำรุด 				

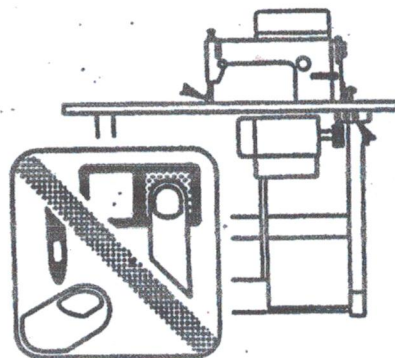
	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การฝึกเตรียมเข้าทำงาน		หน้า
		หน่วยการฝึก : ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม(ผ้า)		๖
	เรื่อง การป้องกันและแก้ไข	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		
		งานย่อยที่	เวลา	ชั่วโมง

วิธีป้องกันและแก้ไข

๑. เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายต้องแต่งกายให้เรียบร้อยและรัดกุม
๒. สวมรองเท้าขณะปฏิบัติงาน เมื่อเท้าเปียกอย่าเหยียบจักร หรือเปิดสวิทซ์จักร
๓. ตรวจสอบสภาพของเครื่องจักร เช่น ปลั๊กไฟฟ้า และสายไฟ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
๔. ควรปิดสวิทซ์จักรทุกครั้งเมื่อลุกออกจากที่นั่งหรือหลังเลิกงาน
๕. ไม่ควรแตะต้องปลั๊กไฟขณะมือเปียก
๖. ปลั๊กไฟฟ้าควรมีสายดินเพื่อป้องกัน ไฟฟ้ารั่ว (ปลั๊กไฟต้องมี ๓ ขา)
๗. ถ้าต้องการเปลี่ยนเข็มจักรต้องปิดสวิทซ์ก่อน และอย่าวางเท้าบนแป้นเหยียบ
๘. ขณะปฏิบัติงานเมื่อถูกเข็มจักรปักนิ้วมือ ควรปฏิบัติดังนี้
 - ปิดสวิทซ์จักร
 - ยกตัวขึ้นยืน
 - ถอดตีนผีจักรออก
 - ถอดเข็มออกจากจักร

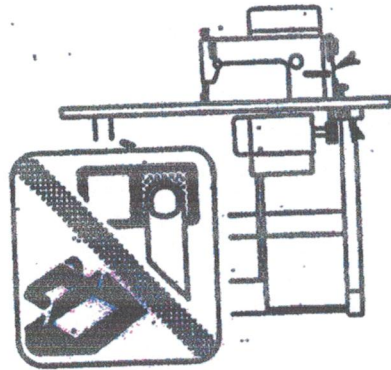
ภาพสัญลักษณ์แสดงความปลอดภัยในระบบการเย็บ

๑. ปิดสวิทซ์จักรทุกครั้ง เมื่อใช้นิ้วทำงานสัมผัส - โกล้เข็ม

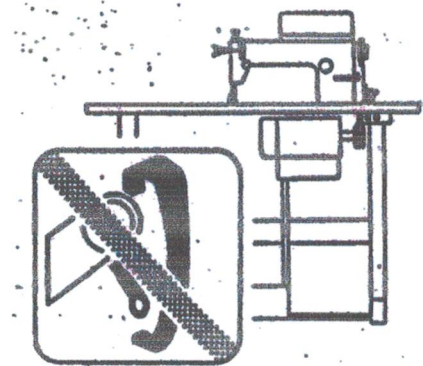

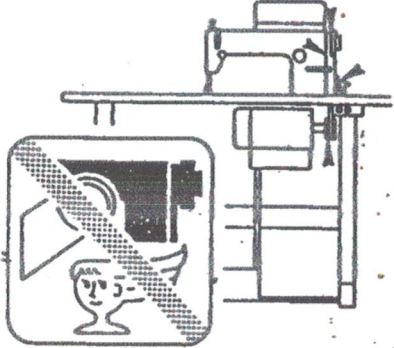
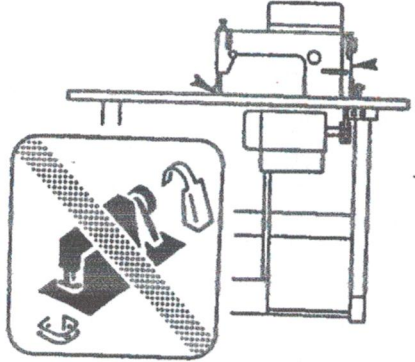
	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การฝึกเตรียมเข้าทำงาน		หน้า ๗
		หน่วยการฝึก : ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม(ผ้า)		
	เรื่อง การป้องกันและแก้ไข	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		
		งานย่อยที่	เวลา	ชั่วโมง

๒. ปิดสวิทซ์จักรทุกครั้ง เมื่อเปิดตู้ห้องจักร

๓. ห้ามวางนิ้วใกล้ช่องคันกระตุกด้าย

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การฝึกเตรียมเข้าทำงาน		หน้า ๘
		หน่วยการฝึก : ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม(ผ้า)		
	เรื่อง การป้องกันและแก้ไข	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		
		งานย่อยที่	เวลา	ชั่วโมง
<p>๔. ระวังเส้นหมอย่ำให้อยู่ใกล้สายพาน วงล้อ ระหว่างการเย็บ</p> <div style="text-align: center;"> </div>				
<p>๕. ห้ามถอดฝาครอบสายพานออก และลวดกั้นที่ตีนผีออก</p> <div style="text-align: center;"> </div>				

ฝ่ายพัฒนาฝีมือแรงงาน
สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานตาก